

Про підсумки реалізації Концепції НУШ та впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти в першому адаптаційному циклі (5-6 класи) у Щербинецькій гімназії Ванчиківецького ліцею

Із 1 вересня 2022 року вчителі 5-х класів прийняли естафету у вчителів початкових класів щодо впровадження реформи НУШ. На педагогів чекали суттєві зміни в освітньому процесі, опанування нових підходів до навчання та ще безліч інновацій! Їм довелося працювати за новим Державним стандартом базової середньої освіти та Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти.

Перехід із початкової школи до середньої є найбільш стресовим для школярів. Тому з метою врахування вікових та індивідуальних особливостей розвитку учнів, новим Держстандартом визначено цикли здобуття базової середньої освіти:

- адаптаційний цикл – 5-6 класи;
- цикл базового предметного навчання – 7-9 класи.

Адаптаційний період надає чудову можливість безболісно пристосуватися до нових умов навчання та знизити рівень стресу.

Навчання у 5 класі передбачає впровадження інноваційних підходів до структури та змісту навчання. Нормативними документами встановлено чіткі орієнтири, за якими учні розбудовують власні компетентності: здобувають знання, розвивають вміння та формують ставлення. До того ж типовий навчальний план став варіативним – вчителі самі обирають предмети та інтегровані курси з урахуванням побажань учнів. Самі ж педагоги отримали повну академічну свободу.

Метою нової школи є різнобічний розвиток особистості, яка прагне до самовдосконалення та навчання впродовж життя. Тож учні мають опанувати наступні наскрізні вміння та ключові компетентності:

- вільне володіння державною мовою;
- спілкування рідною (в разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентність в галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- підприємливість і фінансова грамотність.

До навчання у базовій середній школі допускаються учні, які досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти. Це має бути підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Для організації ефективного освітнього процесу у закладі створено безпечне освітнє середовище та враховано вікові особливості, фізичний, психічний та інтелектуальний розвиток дітей, їх особливі освітні потреби. Вибір форм організації залежить від наявних ресурсів для забезпечення освітньої діяльності:

- матеріально-технічних;

- кадрових;
- навчально-методичних;
- інформаційних.

Форми організації освітнього процесу були визначені педагогічною радою та відображені в освітній програмі.

Освітня програма закладу освіти

Кардинальних змін зазнали й підходи до розробки та використання освітньої програми закладу освіти. Новий Типовий навчальний план не містить поділу на предмети, натомість є 9 освітніх галузей:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізична культура.

Це надає можливість не лише втілювати певну освітню галузь через окремі предмети, а ще й комбінувати їх та інтегрувати. Заклад освіти самостійно визначає перелік навчальних дисциплін, інтегрованих курсів та варіативний освітній компонент для реалізації кожної галузі. А з урахуванням побажань учнів та їхніх батьків можна обрати модельні навчальні програми, які зазначені у Типовому плані. Так, було обрано у 5 класі «Вступ до історії України та громадянської освіти», «Здоров'я, безпека та добробут», у 6 класі - «Здоров'я, безпека та добробут», «Фінансова грамотність».

У Типовій програмі визначено рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин для кожної освітньої галузі. Тож заклад освіти самостійно обирає навчальне навантаження в межах заданого діапазону. Проте слід зазначити, що кількість навчальних годин для вивчення української мови не може бути меншою, ніж у Типовому плані.

При 5-денному навчальному тижні воно гранично допустиме тижневе навантаження становить 28 годин на тиждень (980 годин на рік) для учнів 5 класу та 31 година на тиждень для учнів 6 класу (1085 годин на рік). Також виділено дві додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Не менше трьох разів на тиждень учні 5 і 6 класів займаються спортом. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на сформовані ключові компетентності та наскрізні вміння згідно з вимогами Держстандарту. Основними видами оцінювання є поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

Поточне та підсумкове оцінювання здійснюють із застосуванням основних форм та способів:

- усної (індивідуальне, групове та фронтальне опитування);

- письмової, зокрема графічної (діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (тестування в електронному форматі);
- практичної (виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку.

Здобувачі освіти 5-6 класів Щербинецької гімназії успішно пройшли адаптаційний період при переході із початкової ланки до середньої. Середній бал по предметам учнів 5 класу – 8.1, а учнів 6 класу – 7.8.